

WYROK

Sygn. akt	W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ	III AUa 23/13
Dnia 3 kwietnia 2013 r.		

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Mirosław Szwagierczak
	Sędziowie:	SSA Urszula Kocyłowska SSA Roman Skrzypek (spr.)
	Protokolant	sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **27 marca 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **M. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o rentę z tytułu niezdolności do pracy pozostającą w związku ze służbą wojskową

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawcę

od wyroku **Sądu Okręgowego w Przemyślu**

z dnia **30 października 2012 r.** sygn. akt **III U 959/11**

oddala apelację

Sygn. akt III AUa 23/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 3 kwietnia 2013r.

Decyzją z dnia 9 sierpnia 2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy M. S. przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową, dochodzonego wnioskiem z dnia 24 września 2010r., w trybie

przepisów ustawy z dnia 29 maja 1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (jednolity tekst Dz. U. z 2010r., Nr 101, poz. 648 ze zm.).

Powołując w podstawie prawnej decyzji przepis art. 30 w/w ustawy organ rentowy stwierdził, że w świetle orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 25 lipca 2011r. wnioskodawca został uznany za osobę całkowicie niezdolną do pracy od 24 stycznia 2011r., która nie powstała w czasie trwania służby wojskowej i nie pozostaje w związku z tą służbą.

W odwołaniu skierowanym do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyśle wnioskodawca wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do renty w związku ze służbą wojskową

i wskazał, że został uznany za zdolnego do służby wojskowej i zaliczony do kategorii A. Z powodu załamania zdrowia psychicznego w czasie odbywania służby wojskowej przebywał na leczeniu psychiatrycznym, gdzie rozpoznano u niego zespół paranoidalny. Od czasu opuszczenia jednostki wojskowej leczy się psychiatrycznie oraz w SP ZOZ w J.. Pomiędzy powstaniem niezdolności do pracy, a warunkami służby wojskowej zachodzi związek czasowy, gdyż jego choroba wystąpiła w czasie służby wojskowej. Jego choroba wskazuje na utrwaloną niezdolność do pracy, a ogólny stan zdrowia psychicznego jest zły, odczuwa lęk, niepokój, jest nieufny, co powoduje u niego niezdolność do samodzielnej egzystencji.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o jego oddalenie. Jednocześnie wskazał, że w związku ze stwierdzeniem u wnioskodawcy całkowitej niezdolności do pracy odwołującemu została przyznana renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy (z ogólnego stanu zdrowia).

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyśle po rozpoznaniu odwołania wnioskodawcy, wyrokiem wydanym w dniu 30 października 2012r., sygn. akt III U 959/11 odwołanie oddalił.

Sąd I instancji ustalił, że wnioskodawca ur. (...), w okresie od 1 kwietnia 2005r. do 31 grudnia 2009r. pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia.

W dniu 5 listopada 2009r. M. S. złożył wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres. Sąd Okręgowy w Przemyśle wyrokiem z dnia 31 stycznia 2011r. oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji odmawiającej przyznania mu prawa do dochodzonego świadczenia.

Dalej Sąd ustalił, że w dniu 27 września 2010r. M. S. złożył kolejny wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową.

W celu ustalenia stopnia niezdolności wnioskodawcy do pracy, orzeczeniem z dnia 12 maja 2011r. lekarz orzecznik ZUS rozpoznał u badanego zespół paranoidalny, zaburzenia lękowe uogólnione, guz przysadki i stwierdził, że od 24 stycznia 2011r. nastąpiło pogorszenie stanu psychicznego badanego i w obecnym stanie zdrowia jest on całkowicie niezdolny do pracy, jednak niezdolność ta nie pozostaje w związku ze służbą wojskową.

Orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS z dnia 25 lipca 2011r. stwierdzono u wnioskodawcy trwałą zmianę osobowości po przebytej chorobie psychicznej, stan po przeżyciu ciężkiego epizodu depresji z objawami psychotycznymi w okresie maj- czerwiec 2011r., incydentalomę przysadki w obserwacji, przebyty epizod paranoidalny w 2005r. i uznano, że wnioskodawca jest całkowicie niezdolny do pracy od dnia 24 stycznia 2011r., a rozpoznawane zaburzenia osobowości nie powodują niezdolności do pracy zarobkowej, bowiem całkowita niezdolność do pracy nie pozostaje w związku ze służbą wojskową, nie powstała w czasie służby wojskowej i jest bez związku z tą służbą.

Powyższe orzeczenie skutkowało wydaniem przez pozwany organ rentowy w dniu 9 sierpnia 2011r. - zaskarżonej w niniejszym postępowaniu -decyzji odmawiającej M. S. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową.

Przeprowadzony w postępowaniu sądowym dowód z łącznej opinii biegłych lekarzy z zakresu psychiatrii i psychologii klinicznej, a także na skutek zarzutów pełnomocnika wnioskodawcy - dowód z opinii (...) w L. Katedry i Kliniki (...) oraz opinii uzupełniającej tego (...) mający na celu weryfikację dotychczasowej oceny stanu zdrowia odwołującego z postępowania administracyjnego (uznany przez Sąd Okręgowy za w pełni miarodajny i wiarygodny tak z uwagi na fachowość biegłych, zupełność opinii, przy wyczerpującym uzasadnieniu ich wniosków końcowych) pozwolił Sądowi I instancji na poczynienie w sprawie zasadniczego ustalenia o braku podstaw do stwierdzenia, że wnioskodawca M. S. nie spełnia przesłanek do uznania go za inwalidę wojskowego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 maja 1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin.

Biegły psychiatra oraz biegły z zakresu psychologii stwierdzili, że aktualnie u wnioskodawcy występują zaburzenia lękowe oraz cechy osobowości nieprawidłowej. Nie stwierdzono zaburzeń psychotycznych, nie stwierdzono również niezdolności do pracy.

W związku z zarzutami pełnomocnika wnioskodawcy do tej opinii dopuszczono dowód z opinii Katedry i Kliniki (...) w L., w której biegli lekarze kliniczni wskazali, podobnie jak biegli lekarze w opinii sądowo-psychiatrycznej z dnia 29 listopada 2011r., że obecne stany lękowe i depresyjne mogą powodować częściową niezdolność do pracy powstałą w trudnym do ustalenia czasie po odbyciu służby wojskowej i pozostają bez związku bezpośredniego z jej przebiegiem. W opinii uzupełniającej biegli podtrzymali, że wykluczają obecność w chwili obecnej u wnioskodawcy zespołu paranoidalnego. Podkreślili również, że przypisywanie wszystkich negatywnych emocji aktualnie mogących występować u wnioskodawcy tylko przebiegowi odbywanej służby wojskowej nie ma uzasadnienia z uwagi na spory odstęp czasowy (7 letni). Brak zatem przesłanek do uznania wnioskodawcy za niezdolnego do samodzielnej egzystencji.

Z kolei kolejne wnioski skarżącego o dopuszczenie dowodu z opinii innego instytutu oraz dowodu z opinii poradni wychowawczo-zawodowej na okoliczność istnienia całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji zostały przez Sąd oddalone, jako nieuzasadnione, gdyż okoliczność na jaką miałyby być przeprowadzone nie są istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

W świetle powyższej opinii Sąd Okręgowy w Przemyślu uznał żądanie odwołania za nieuzasadnione, a zaskarżoną decyzję za trafną i odpowiadającą prawu, dzieląc w ocenie prawnej sprawy pogląd pozwanego organu rentowego o niespełnieniu przez wnioskodawcę wszystkich koniecznych przesłanek nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową, przewidzianych w przepisach ustawy z dnia 29 maja 1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz.U. z 2010r., Nr 101, poz. 648 ze zm.).

Sąd podkreślił, idąc za opiniami powołanych w sprawie biegłych, że schorzenie, na które wnioskodawca zachorował w czasie odbywania służby wojskowej- zespół paranoidalny -jest obecnie w całkowitej remisji. Dalej Sąd zauważył, że aktualne schorzenia wnioskodawcy tj. zaburzenia lękowo-depresyjne, które powstały na początku 2011r. nie pozostają w żadnym związku ani czasowym, ani funkcjonalnym z zakończoną przed laty służbą wojskową.

Schorzenia, które powstały u wnioskodawcy w czasie odbywania służby wojskowej uległy całkowitej remisji, a na początku 2011r. pojawiło się u skarżącego nowe schorzenie, które spowodowało niezdolność do pracy i które skutkowało przyznaniem przez organ rentowy wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia.

W podstawie prawnej rozstrzygnięcia zawartego w wyroku Sąd wskazał art. 477¹⁴ § 1 kpc.

Wyrok powyższy apelacją do Sądu II instancji zaskarżył M. S. zarzucając naruszenie:

- art. 35 w zw. z art. 30 ustawy z dnia 29.05.1974 o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, iż wnioskodawca nie spełnia warunków do przyznania mu renty inwalidy wojskowego ze względu na fakt, że nie można go uznać za inwalidę, podczas, gdy na podstawie prawidłowej interpretacji materiału dowodowego należało uznać, iż aktualnie u wnioskodawcy występuje zespół paranoidalny, który powstał w trakcie odbywania przez niego służby wojskowej oraz zaburzenia depresyjno-lękowe mieszane, które mają związek z odbytą służbą,

- art. 227 w zw. z art. 233 § 1 kpc, poprzez bezzasadne uznanie przez sąd, iż wnioski dowodowe o dopuszczenie dowodu z opinii innego instytutu na okoliczność istnienia u wnioskodawcy całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji, która powstała w czasie odbywania czynnej służby wojskowej oraz o dopuszczenie dowodu z opinii poradni wychowawczo- zawodowej, nie zasługują na uwzględnienie, podczas gdy dowody te miały stwierdzić okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez przyznanie renty inwalidy wojskowego względnie o uchylenie wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez ten Sąd oraz zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. kosztów postępowania przed Sądem I Instancji oraz kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że spełnia wszystkie przesłanki warunkujące otrzymaniem renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z służbą wojskową, gdyż pomiędzy powstaniem u niego niezdolności do pracy, a warunkami służby wojskowej zachodzi związek czasowy. Wskazał, iż Sąd I instancji bezzasadnie nie uznał, iż wnioski dowodowe wnioskodawcy o dopuszczenie dowodu z opinii innego instytutu na okoliczność istnienia całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji, która powstała w czasie odbywania czynnej służby wojskowej oraz o dopuszczenie dowodu z opinii poradni wychowawczo- zawodowej na okoliczność określenia predyspozycji i możliwości wykonywania przez niego pracy zawodowej, nie zasługują na uwzględnienie. Biegli sądowi wydający opinie w niniejszej sprawie nie odpowiedzieli na pytania postawione im w tezie dowodowej oraz w sformowanych zarzutach, a tym samym nie wyjaśnili istotnych dla sprawy okoliczności. Biegli w swojej uzupełniającej opinii wskazali, iż poradnia wychowawczo- zdrowotna jest kompetentna do udzielenia odpowiedzi na pytania wnioskodawcy odnośnie możliwości podjęcia pracy. Sąd bezzasadnie nie dopuścił wniosków dowodowych, pomimo że miały one stwierdzić istotne okoliczności dla rozstrzygnięcia sprawy. Żaden z zespołów biegłych nie stwierdził też, czy stan zdrowia wnioskodawcy uzasadniał zaliczenie go do jednej z grup inwalidów w czasie służby wojskowej lub trzech lat po jej zakończeniu.

Z uwagi na fakt, iż opinie biegłych nie cechują się kompletnością i odniesieniem się do wszystkich kwestii wskazanych w tezie dowodowej zasadnym było uwzględnienie wniosków dowodowych skarżącego o powołanie innego instytutu celem sporządzenia opinii oraz dopuszczenie dowodu z opinii poradni wychowawczo- zawodowej.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zważył, co następuje:

Apelacja M. S. jest nieuzasadniona i jako taka na uwzględnienie nie zasługuje, bowiem wbrew podnoszonym w niej zarzutom i przytoczonym na ich uzasadnienie twierdzeniom wyrok Sądu Okręgowego w Przemyślu jest trafny i zgodny z prawem.

W szczególności wyrok ten nie został wydany z naruszeniem przepisów art. 30 ustawy z dnia 29 maja 1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin.

Stosownie do art. 30 ust.1 powołanej ustawy inwalidą wojskowym jest żołnierz niezawodowy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, który został zaliczony do jednej z grup inwalidów wskutek inwalidztwa powstałego :

- 1) w czasie odbywania czynnej służby wojskowej w okresie pokoju,
- 2) w ciągu trzech lat od zwolnienia z tej służby, jeżeli inwalidztwo to jest następstwem chorób lub urazów doznanych w czasie odbywania służby wojskowej.

Zgodnie z art. 31 w/w ustawy w zależności od przyczyny powstania inwalidztwo może pozostawać w związku ze służbą wojskową albo bez związku z tą służbą.

Z kolei przepis art. 32 wskazuje, w jakich przypadkach inwalidztwo można uznać za pozostające w związku ze służbą wojskową.

Spór w przedmiotowej sprawie toczy się o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową.

Ustalenia Sądu I instancji poczynione na podstawie opinii biegłych lekarzy są w ocenie Sądu Apelacyjnego prawidłowe. Opinie biegłych ze względu na staranne i należyte uzasadnienie wniosków końcowych nie budzą wątpliwości (przy podkreśleniu wiarygodności, fachowości i zupełności), a z ich treści nie wynika, by biegli przy wydawaniu opinii dokonali błędnej interpretacji art. 30 ustawy z dnia 29 maja 1974r.

o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (tekst jedn. Dz. U. z 2010r., Nr 101, poz. 648 ze zm.).

Sąd Okręgowy w Przemyślu przeprowadził wyczerpujące postępowanie dowodowe zmierzające do ustalenia, czy wnioskodawca jest osobą nadal niezdolną do pracy i czy ta niezdolność pozostaje w związku ze służbą wojskową. Dokonana przez ten Sąd ocena zgromadzonych dowodów nie jest przy tym oceną dowolną, ale mieszczącą się w granicach swobodnej oceny o jakiej stanowi art. 233 § 1 k.p.c.

Sąd I instancji w swoim rozstrzygnięciu oparł się na kluczowym dla sprawy dowodzie z opinii biegłych z zakresu schorzeń występujących u wnioskodawcy, a to z tego względu, że właśnie te opinie z uwagi na ich treść i zawarte wyjaśnienia pozwoliły na usunięcie wszelkich wątpliwości, jakie w sprawie istniały.

Przyjmując pełną miarodajność kwestionowanych przez apelującego opinii, Sąd Okręgowy w Przemyślu miał na względzie te wszystkie wypracowane w orzecznictwie sądowym kryteria oceny tego dowodu, które przemawiają za uznaniem jego pełnej mocy dowodowej (bliżej o tych kryteriach w orzeczeniach Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 1990r., sygn. akt I PR 148/90, OSP 1991/11/300, z dnia 14 września 1995r., sygn. akt II URN 31/95, OSNAP 1996/7/103, czy z dnia 7 listopada 2000r., sygn. akt I CKN 1170/98, OSNC 2001/4/64).

Sąd Apelacyjny nie podziela zarzutu apelacji, iż należy w sprawie powołać inny zespół biegłych, bowiem lekarze, którzy badali wnioskodawcę dysponowali wiadomościami specjalistycznymi niezbędnymi do stwierdzenia okoliczności mających istotne znaczenie dla sprawy (dobór biegłych uwzględniał wszystkie występujące u wnioskodawcy schorzenia), a z kolei wydanie opinii poprzedzone zostało analizą całości dokumentacji medycznej, w tym wyników badań z ostatnich lat oraz przeprowadzonym wywiadem i badaniem przedmiotowym.

Nadto biegli w wyczerpujący sposób uzasadnili swoje stanowiska i uznali że aktualnie występujące objawy chorobowe nie mają bezpośredniego związku

z odbywaną służbą wojskową, co w szczególności wynika z opinii uzupełniającej.

Subiektywne odczucie wnioskodawcy o istnieniu podstaw do przyznania dochodzonego świadczenia nie znalazło obiektywnego potwierdzenia w materiale dowodowym zgromadzonym w postępowaniu przed Sądem .

W świetle powyższych rozważań Sąd Apelacyjny stwierdził, że kwestionowany apelacją wyrok jest trafny i zgodny z prawem.

Z tych wszystkich względów apelację jako pozbawioną podstaw faktycznych i prawnych oddalono stosownie do art. 385 kpc.